

41040

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **17.02.2026**

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

Şırnak Gabar başta olmak üzere Batman ve Diyarbakır'daki petrol sahalarında çalışan işçilerin maruz bırakıldığı çalışma düzeni; işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmaması, düşük ücret politikaları, uzun çalışma saatleri, güvencesiz istihdam ve sendikal örgütlenme hakkına müdahaleler bakımından işçilerin temel haklarının sistematik biçimde gasp edildiğini göstermektedir. Evrensel gazetesine yansıyan işçi anlatımları; kış koşullarında kişisel koruyucu ekipman verilmemesi, niteliksiz yemek hizmeti, tehlikeli ulaşım koşulları, uzun mesailer ve insanca yaşamı karşılamayan ücretler gibi sorunların yaygınlaştığını ortaya koymaktadır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın 2024 yılına ilişkin açıklamalarına göre Şırnak'ın Gabar bölgesinde günlük petrol üretimi 75 bin varildir. Aynı dönemde sahada çalışan işçiler, uzun çalışma saatleri ve ağır mesailere rağmen ortalama 30 bin TL civarında ücretlerle çalıştırılmıştır. Üretim miktarı ve petrol fiyatları dikkate alındığında, 2024 yılında bir işçinin aylık ücretinin yaklaşık 28 saniyelik üretim değeriyle karşılanabildiği hesaplanmıştır. Bugün işçilere önerilen artışların asgari ücret düzeyinde kalması ve petrol üretiminden elde edilen gelirin büyüklüğü birlikte değerlendirildiğinde, işçilerin ücretinin karşılığı olan üretim süresinin 28 saniyenin de altına düştüğü anlaşılmaktadır. Bu tablo, Gabar'daki üretim artışına rağmen işçi ücretlerinin baskılandığını ve emek sömürsünün derinleştiğini göstermektedir. Gabar bölgesinde işçilerin ortalama petrol işçisi ücretlerinin altında kalmasının en önemli nedenleri örgütsüzlük ve güvencesizliktir. Taşeron çalışma ve sendikasızlık, işçilerin insanca yaşam koşullarının önündeki en temel engellerdir.

Batman, Şırnak Gabar ve Diyarbakır'daki petrol kulelerinde ABD sermayeli Viking Service bünyesinde çalışan işçiler 5-6 bin TL'lik ücret artışına karşı insanca yaşayabilecekleri bir ücret, ağır çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve temel haklarının güvence altına alınması talebiyle Petrol-İş Sendikasında örgütlenme sürecine girmiştir. İşçilerin yasal çoğunluğu sağlayarak Bakanlığa başvurmasının ardından şirket yönetimi baskı ve tehditlere başvurmuş, sendikalaşmayı kırmak amacıyla "performans düşüklüğü" ve "şirket küçülmesi" gerekçelerini ileri sürerek 15 işçiyi işten çıkarmıştır. İşçiler, bu fesihlerin gerçek nedeninin sendikal

örgütlenmeyi engellemek olduğunu belirterek işten atmalara karşı petrol kulelerinde iş durdurma eylemleri gerçekleştirmiştir. Sendikalaşma sürecinin ardından yaşanan işten çıkarmalar, petrol sahalarında sendikal hakların yasadışı yollarla baskı altına alındığını göstermektedir. Yüksek riskli petrol sahalarında kamu denetimi ve gözetimi sorumluluğu büyüktür. İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanması, sendikal hakların korunması ve keyfi işten çıkarmalara karşı işçilerin anayasal haklarını güvence altına almak Bakanlığınızın en temel yükümlülükleri arasındadır.

Bu bağlamda;

1. Batman, Şırnak Gabar ve Diyarbakır'daki petrol sahalarında Viking Service bünyesinde çalışan 15 işçinin sendikalaşma sürecinin ardından işten çıkarılmasına ilişkin Bakanlığınız tarafından yürütülen bir inceleme var mıdır? Bakanlık kayıtlarına göre işten çıkarılan işçilerin toplam sayısı kaçtır?
2. İşçilerin anayasal hakkı olan sendikal örgütlenme sürecinde, Petrol -İş sendikasının yasal çoğunluk yetkisini kazanmasının ardından bu yetkiyi düşürmek amacıyla yapılan işten çıkarmalara karşı Bakanlığınız tarafından hangi mekanizmalar işletilecektir? ABD sermayeli Viking Services'e sendikal örgütlenmeden dolayı, işçilerin iş hakkını fesh nedeniyle hangi yaptırımlar uygulanacaktır?
3. ABD sermayeli olduğu belirtilen Viking Services'in ülkemizde anayasal bir hak olan sendikalaşma özgürlüğünü işten çıkarmalar ve baskılarla engellemesine ilişkin Bakanlığınız tarafından başlatılmış bir inceleme veya soruşturma var mıdır? Varsa kapsamı nedir?
4. Kendi ülkelerinde yasalarını tanıyan ancak ülkemizde sendikalaşma hakkı başta olmak üzere temel işçi haklarını ihlal eden yabancı sermayeli şirketlere karşı Bakanlığınız hangi idari ve hukuki adımları atacaktır?
5. Petrol sahalarında yaygın olduğu belirtilen taşeron çalışma düzeninin son bulması, iş güvenceli istihdamın sağlanması ve işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin eksiksiz uygulanması için Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma var mıdır?
6. Şırnak Gabar, Batman ve Diyarbakır'daki petrol sahalarında faaliyet yürüten şirketlere yönelik son üç yıl içinde gerçekleştirilen işçi sağlığı ve iş güvenliği denetimlerinin sayısı nedir? Tespit edilen ihlaller nelerdir ve hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
7. Kış şartlarında çalışan işçilere uygun mont ve kişisel koruyucu ekipman sağlanmaması işçi sağlığı ve iş güvenliği mevzuatına aykırı değil midir? Bu konuda başlatılmış bir inceleme var mıdır?
8. Petrol kulelerinde günlük çalışma sürelerinin fiilen 12 saate ulaştığı belirtilmektedir. Fazla mesai uygulamalarının yasal sınırlar içinde olup olmadığı nasıl denetlenmektedir?
9. Yemek hizmetlerinin hijyen ve besin değeri açısından yetersiz olması nedeniyle işçilerin aç çalışmak zorunda kaldığı ifade edilmektedir. Alt işverenler aracılığıyla verilen hizmetler ne sıklıkla denetlenmektedir?
10. Gabar bölgesinde günlük milyonlarca dolarlık üretim yapılmasına rağmen işçi ücretlerinin yoksulluk sınırının altında kalması düşük ücret politikalarının bir sonucu olarak değerlendirilmekte midir? Bu ücret politikalarının kamuoyunda "Erdoğan-Şimşek ekonomi programı" olarak ifade edilen ekonomi politikalarıyla ilişkisi nedir? Bakanlığınız bu kapsamda düşük ücret rejimine karşı bir adım atacaktır mıdır?
11. Petrol sahalarında yaşanan iş kazaları ve iş cinayetleri karşısında Bakanlığınızın yürüttüğü önleyici politika ve denetim mekanizmaları nelerdir? Mevcut uygulamalar neden yeterli sonuç üretmemektedir?
12. Yüksek üretim değerine sahip enerji sahalarında çalışan işçilerin ücret, barınma, ulaşım ve işçi sağlığı ve iş güvenliği koşullarının insanca yaşam standartlarına uygun hale getirilmesi için Bakanlığınızın somut bir planı bulunmakta mıdır?

13. Emek Partisinin yürüttüğü “Barajsız Sendika, Yasaksız Grev, Güvenceli İş” kampanyası kapsamında, on binlerce işçinin imzasıyla TBMM gündemine taşınan ve bu çerçevede hazırlanan kanun teklifine ilişkin Bakanlığınızın görüşü nedir? Sendikal barajların kaldırılması ve güvenceli istihdamın yaygınlaştırılmasına yönelik bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?